བོད་ལྗོངས་ཁྲིམས་ལུགས་ཚགས་པར། ཁྲིམས་སྐྱོང་དམངས་སྐྱོང་། 2018ལོའི་ཟླ་6ཚེས་12 6

ལག་བསྟར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་།

􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀦂􀤂􀤂

􀤂􀤂􀦂 􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂􀤂 􀦂

􀦂

དཔུང་ཁག་ཅིག་འཕེལ་རྒྱལ་མྱུར་པོ་བྱུང་བ་ནི་་་་་་
རིག་གནས་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད།
ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་རི་བོ་ཆེ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་སྐབས་་་་
རིམ་བྱུང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་གིས་ཉེན་རྟོག་ཁང་གི་་་་་
རིག་གནས་དར་སྤེལ་ལས་དོན་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་ནས།
2017ལོར་རི་བོ་ཆེ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁང་་་་་་་་
བསྐྲུན་པ་རེད།
ལོ་རྒྱུས་ཁང་གིས“འཕེལ་རྒྱས་དང་རྗེས་་་་་་་་་་་་་་
ཤུལ”བརྗོད་དོན་གཙོར་བོར་བྱས་ཏེ།1959ལོའི་ཟླ་5
པར་རི་བོ་ཆེ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་བཙུགས་ནས་ད་བར་ལོ་་་་
ངོ་59སོང་བའི་རིང་གི་དཀའ་སྤྱད་སྡུག་རུས་ཀྱི་ལམ་བུ་་་
དང་།ཅུས་དེ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བདེ་དཔུང་ཁག་འཛུགས་་་་་་
སྐྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་འགྲེམས་སྟོན་བྱས་པ་རེད།
ལོ་རྒྱུས་ཁང་ནང་སྒྲིག་གཤོམ་བྱས་པའི་གསོན་དཔེ་་
དག་ལས་དུས་རབས་མི་འདྲ་བའི་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་་་
པའི་དཔའ་བོའི་ཉམས་འགྱུར་མངོན་ཡོད་ལ།དུས་་་་་་་་
རབས་མི་འདྲ་བའི་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་པས་བརྒྱུད་་་་་་་
མྱོང་བའི་ལམ་བུ་དང་ཉམས་བཟང་ཡང་མངོན་པར་་་་་་་
བྱས་ཡོད།
ལོ་རྒྱུས་ཁང་དུ་རྫོང་དེའི་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་ལས་བྱེད་་་

ཉེན་རྟོག་པས་སྤྱད་མྱོང་བའི་པར་ཆས་དང་།ཏར་་་་་་་་་་
འཕྲིན་གཏོང་ཆས།ཡིག་པར་འཕྲུལ་འཁོར་དང་དེ་་་་་་་་
བཞིན་སྔོན་མའི་སྦྱར་ཡིག་དང་།བྱ་ཐབས།བྱེད་་་་་་་་་་་
ཕྱོགས།སྲིད་ཇུས་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞི་རྩ་ཆེན་་་
ཉར་ཚགས་བྱས་པ་མ་ཟད།རིམ་ཁག་འགོ་ཁྲིད་རི་བོ་ཆེ་
རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་སུ་ལས་དོན་ལ་བརྟག་དཔྱད་དང་་་་་་་་་་
མཛུབ་ཁྲིད་གནང་བར་ཕེབས་པའི་འདྲ་པར་ཡང་ཡོད་་་་
དེ།དེའི་ཁྲོད་དུ་སྐབས་དེར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་་་
ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅིའི་འགན་འཁུར་བཞིན་པ་དང་།ཀྲུང་གུང་་་་་་
ཀྲུང་དབྱང་གི་དེ་སྔའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་།རྒྱལ་ཁབ་་་་
ཀྱི་ཧྲུའུ་ཞི།ཀྲུང་དབྱང་དམག་ཨུད་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་བཅས་་་་་་
ཡིན་པའི་བློ་མཐུན་ཧུའུ་ཅིན་ཐའོ་1990ལོར་རི་བོ་ཆེ་་་་་
རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་་་་་་་
པའི་སྐུ་པར་སོགས་ཡོད།མིག་སྔའི་བར།རྒྱལ་ཁབ་་་་་་་
རིམ་པའི་འགོ་ཁྲིད་གཉིས་དང་།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དང་་་
གྲོང་ཁྱེར་རིམ་པའི་འགོ་ཁྲིད་མང་པོ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་སུ་
ལས་དོན་ལ་ཞིབ་བཤེར་དང་མཛུབ་ཁྲིད་གནང་བར་་་་་་་
ཕེབས་ཡོད།
ལོ་རྒྱུས་ཁང་དུ་ད་དུང་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ལ་ལོ་མང་་
རིང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་དང་།ལྗོངས་ཡོངས།གྲོང་་་་

ཁྱེར་ཡོངས་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་གྱི་་
སྤྱི་བདེ་ལས་ཀའི་སྔོན་ཐོན་ཚན་པ་དང་།རྫོང་ཨུད་དང་
རྫོང་སྲིད་གཞུང་གི་བདེ་འཇགས་ཐོན་སྐྱེད་དང་།གཞི་་་
རིམ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གི་ལས་དོན།ཕུལ་བྱུང་གི་སྒྲིག་་་
འཛུགས་ཚན་པ་སོགས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ལག་ཁྱེར་ཉར་་་་་་་
ཚགས་བྱས་ཡོད་ལ།རྫོང་དེའི་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་དཔའ་བོ་་
དཔེ་བཟང་གི་འཐུས་མི་ཁག་གཅིག་གི་པར་ཡང་བཀལ་་་
ཡོད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།རི་བོ་ཆེ་རྫོང་སྤྱི་
བདེ་ཅུས་བཙུགས་ནས་ད་བར་ཅུས་ཀྲང་སྐབས་12དང་
ཆབ་སྲིད་ཨུ་ཡོན་སྐབས་5ཡི་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་བྱུང་་་་་་་
ཡོད་པ་དང་།རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་སྐབས་རིམ་བྱུང་གི་་་་
འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་དང་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་པ་ཡོངས་་་
ཀྱི་ཐུན་མོང་འབད་བརྩོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོང་སྤྱི་བདེ་་་་་་
ཅུས་ཀྱི་ཐོག་མའི་སྡེ་ཚན་གཅིག་ནས་ད་ཆ་ནང་ཁུལ་དུ་་་་
སྒྲིག་གཞི་12ཡོད་པ་དང་།ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་གྱི་་་་་་་་་་་
མངགས་གཏོང་ཁང་10དམངས་ཕན་ཉེན་རྟོག་་་་་་་་་་་་
ཞབས་ཞུའི་ས་ཚིགས་10ཉེན་རྟོག་ལས་དོན་ཁང་2
ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་2བཅས་བར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ནས་
རི་བོ་ཆེ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒྲིག་བཀོད་ཟམ་མི་་་

ཆད་པར་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་།དཔུང་ཁག་་་་་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྟོབས་ཆེར་སོང་ཞིང་།ཞབས་ཞུའི་་་
སྤུས་ཚད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ལེགས་སུ་ཕྱིན་པ་རེད།
རི་བོ་ཆེ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བས་ལོ་་་
རྒྱུས་ཁང་དུ་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔྱད་གཞི་་
དང་གཟི་བརྗིད་ལག་ཁྱེར་སྣ་ཚོགས་ནི།རྫོང་དེའི་སྤྱི་་་་་་
བདེ་ཅུས་ཀྱི་ལོ་མང་རིང་གི་ལས་ཀའི་དཔང་རྟགས་ཡིན་་
ལ།རྫོང་དེའི་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ཀྱི་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་པ་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་བསམ་པའི་བརྟེན་ས་ཞིག་་་་་་་
ཀྱང་ཡིན།རི་བོ་ཆེ་རྫོང་གི་སྤྱི་བདེ་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་
པ་རྒན་རབས་ཚོའི་སྙིང་སྟོབས་ལས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་་་་་་
བདེ་ཅུས་ཀྱི་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་པར་འབྱུང་འགྱུར་་་་་་་
ཡར་རྒྱས་བརྩོན་ལེན་བྱ་རྒྱུར་ལྕག་སྐུལ་གཏོང་བ་དང་།
“སྤྱི་དོན་དུ་ཉེན་རྟོག་པ་འཛུགས་པ་དང་།དམངས་་་་་་་
ཆེད་ཁྲིམས་འཛིན་པའི”བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་་་
ནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བསམ་བློ་གཏོང་སར་བསམ་བློ་་་་་་་
གཏོང་བ་དང་།མང་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་སར་་་
སེམས་ཁྲལ་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གནས་བབ་་་་་་
ཨང་དང་པོར་བཞག་སྟེ་གྱོད་གཞི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་སྤུས་་་་་་
ཚད་དང་།མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་སྤུས་་་
ཚད་མུ་མཐུད་མཐོ་རུ་བཏང་ནས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་མི་་་་་
དམངས་དབར་འཆམ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་པ་་་་་
དང་།ཞི་མཐུན་བརྟན་ལྷིང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་་་་་
ཅིག་བཏོད་ཡོད་ཅེས་བཤད། （ཚེ་དབང་ལྷ་མོས་་་་་་་་་
བསྒྱུར།བདེ་སྐྱིད་སྒྲོལ་དཀར་གྱིས་ཞུས）

བྱས་རྗེས་འཇོག་ལ་བརྩོན།འཕེལ་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར།
—— རི་བོ་ཆེ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཅུས་ལོ་རྒྱུས་ཁང་གི་སྐོར་བཀོད་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་འབྲི་རུ་ནས་གློག་་་་་་་་་་་
འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།མིག་སྔར་རང་ལྗོངས་སུ་དབྱར་རྩྭ་་་་
དགུན་འབུ་འཐུ་བའི་སྒང་ཡིན་པས།དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་
འཐུ་བའི་དོ་དམ་ལས་དོན་ལ་དམ་འཛིན་ཏན་ཏིག་བྱས་་་་་་་་
ནས་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་འཐུ་རིང་གི་བདེ་འཇགས་བརྟན་
ལྷིང་འགན་ལེན་བྱ་ཆེད།ནག་ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་འབྲི་རུ་རྫོང་་་་་་་་
རླན་ཆུ་ཤང་ཀ་མདའ་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་རང་སྐྱོང་་་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཁྲིམས་འཛིན་ཐིང་གི་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས་བྱ་་་་་་་་་་་་
ཐབས་སྣ་མང་སྤྱད་ནས་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་འཐུ་རིང་གི་་་་
ལས་དོན་ཁག་ཧུར་ཐག་བསྒྲུབས་ཡོད།
གྲོང་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས“ཏང་གི་བརྗོད་དོན་་་་་
གཙོ་བོའི་ཉིན་མོ”དང“སྣང་ཆེན་བཞི་དང་དགའ་ཞེན་་་་་་་་
བཞིའི”བྱེད་སྒོ་གོ་སྐབས་སུ་བཟུང་བ་དང་།འགན་ནུས་་་་་་
དང་ལེགས་ཆ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་་་་་་་་་
འཐུ་ཡུལ་བཀྲ་བཟང་དུ་སྨན་རྫས་སྤྲོད་པ་དང་འོས་འགན་་་་
སྨན་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡོད།བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་གྲོང་་་་་་་་
སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་སྨན་དོན་མི་སྣས་ནད་གཞི་ལྟ་བར་་
ཡོང་མཁན་མང་ཚོགས་རེ་རེ་བཞིན་ལ་ནན་ཏན་ངང་སྨན་་་་
བཅོས་བྱ་ཐབས་བཏོན་པ་དང་།མང་ཚོགས་ཀྱི་ནད་ལ་་་་་་་་
གཞིགས་ཏེ་གསལ་འགྲེལ་ཞིབ་ཚགས་བྱས་པ་མ་ཟད།སྨན་
རྫས་རིན་མེད་ངང་སྤྲད་དེ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པར་ཡོང་་་་་་་་་
མཁན་མང་ཚོགས་ཚང་མས“སྒོ་འགྲམ”ནས་སྤུས་ལེགས་ཀྱི་
སྨན་བཅོས་ཞབས་ཞུ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་བྱས་ཡོད།ཤེས་་་་་
རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།ད་རེས་ཀྱི་འོས་འགན་སྨན་་་་་
བཅོས་བྱེད་སྒོའི་ནང་ཁྱོན་རིན་ཐང་སྒོར་1000ལྷག་ཙམ་་་་་
རི་བའི་སྨན་རྫས་སྤྲད་པ་དང་མང་ཚོགས་མི་ཐེངས་160
ལྷག་ཙམ་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་ཡོད།
གཞིས་སྲུང་གྲོང་མིའི་ལས་དོན་ནན་་་་

ཏན་ངང་ཡག་པོར་བསྒྲུབ་ཆེད་དང་གྲོང་ཚོའི་ལས་དོན་་་་་་་་་
ཁག་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱ་ཆེད།གྲོང་སྡོད་ལས་དོན་རུ་་་
ཁག་གིས་གྲོང་ཚོའི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྔ་་་་་་་་་
ཙམ་ནས་ལས་དོན་སྤེལ་བ་དང་།སྔ་ཙམ་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་་
པ།སྔ་ཙམ་ནས་སྔོན་འགོག་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་བླང་བྱ་་་་་་་་་་་
གཞིར་བཟུང་།ལས་དོན་རུ་མིའི་ཕོ་མོ་ལས་བགོས་དང་་་་་་་་
བོད་རྒྱ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྡོད་བྱའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་་་་་་་་
སྒྲུབ་སྟངས་སྤྱད་དེ་ཀ་མདའ་གྲོང་ཚོའི་དབྱར་རྩྭ་དགུན་་་་་་་་་
འབུ་འཐུ་ཡུལ་དང་གྲོང་ཚོའི་བདེ་འཇགས་འགོག་ཟོན་གྱི་་་་་
ལས་དོན་ཁག་དོན་འཁྱོལ་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱས་ནས་་་་་
དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་འཐུ་ཡུལ་དང་གྲོང་ཚོའི་ནང་གི་བདེ་་་་
འཇགས་བརྟན་ལྷིང་གི་ལས་དོན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དམ་་་་་་
འཛིན་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་འཐུས་ཤོར་མི་ཡོང་བ་བྱས་་་་་
ཡོད།
མིག་སྔའི་བར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲིམས་འཛིན་ཐིང་ནག་
ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་འབྲི་རུ་རྫོང་རླན་ཆུ་ཤང་ཀ་མདའ་གྲོང་ཚོར་་་་་་་
བཅའ་སྡོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲིམས་འཛིན་ཐིང་གི་ལས་དོན་
རུ་ཁག་གིས་གཞིས་སྲུང་གྲོང་མིར་ཆུ་དང་གློག་ཆད་པ་དང་།
སྨན་པ་བསྟེན་པ།དྲོད་ཁང་ཉམས་བཟོ་སོགས་ཐད་ཀྱི་་་་་་་་་
དཀའ་གནད་20ལྷག་ཙམ་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་རི་སྟེང་དུ་་་
དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་འཐུ་མཁན་གྱི་གྲོང་མིའི་སེམས་ཁྲལ་་་་་
བསལ་ཏེ་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་འཐུ་བའི་ལས་དོན་གོ་རིམ་་་་
ལྡན་པའི་ངང་སྤེལ་བར་འགན་ལེན་ནུས་ལྡན་ཞིག་མཁོ་་་་་་་་་
འདོན་བྱས་ཡོད།
(བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར།མཚམས་གཅོད་་་་་
ཀྱིས་ཞུས)

ལྗོངས་ཁྲིམས་འཛིན་ཐིང་གི་གྲོང་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས།

བྱ་ཐབས་སྣ་མང་སྤྱད་ནས་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་འཐུ་

རིང་གི་བདེ་འཇགས་བརྟན་ལྷིང་འགན་ལེན་བྱས་པ།

ཚོགས་པའི་ཁོངས་མིས“ས་དཔྱད་ལྟ་མཁན”ལ་བརྫུས་ནས་རབ་གནས་ཞུས་པའི་ཅ་ལག་་་་་་་་་་་བཙོངས་ཏེ་གྱོད་འབྲེལ་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་7000ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ་དང་གནོད་འཚེ་ཕོག་མཁན་རྒྱལ་་་་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་10ལྷག་ཙམ་ལ་ཁྱབ་ཡོད།
ཚོགས་པ་དེས“སྐད་དོན་པའི”མིང་ཐོག་ནས་རབ་གནས་ཞུས་པའི་ཅ་ལག་ལག་རྟགས་སུ་སྤྲོད་་རྒྱུར་ཁ་གཡར་བ་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་སྐུ་མགྲོན་གྱི་ཆ་འཕྲིན“སྐད་དོན་པ”གཉིས་པར་བརྒྱུད་་་གཏོང་བྱེད་པ་དང་།“སྐད་དོན་པ་གཉིས་པས”“ས་དཔྱད་ལྟ་མཁན”ལ་བརྫུས་ནས་རབ་གནས་་་་་ཞུས་པའི་ཅ་ལག་འཚོང་རྒྱུར་ཁ་གཡར་ཏེ་མགོ་སྐོར་གཏོང་གི་ཡོད།དེ་རྗེས“སྐད་དོན་པ”གཞན་ཞིག་གིས“ས་དཔྱད་ལྟ་མཁན”གྱི་དགེ་རྒན་དང་བླ་མ་སྐྱེས་ཆེན་དུ་བརྫུས་ཏེ“བར་ཆད་སེལ་རྒྱུར”ཁ་་་་་་་་་གཡར་ནས་སྐུ་མགྲོན་ལ་དམིགས་གཏན་འཁེལ་བའི་རྩིས་ཁྲའི་ནང་ཞལ་འདེབས་དངུལ་བླུགས་སུ་་་་་་བཅུག་ནས་མགོ་སྐོར་གཏོང་གི་ཡོད་པས།གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་འཕྲད་ཚེ་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་་་་་བྱེད་དགོས།

“ཞལ་འདེབས”ཀྱི་ཁ་བསླུས།

ཞལ་འདེབས་བརྒྱབ་
སྟེ་བར་ཆད་སེལ།

རབ་གནས་བྱས་
པའི་རྟེན།

གློག་འཕྲིན་ཁ་བསླུས།